

Advokatfirmaet

CHRISTENSEN, LINDSETMO & ERTSAAS ANS

Rolf Christensen - Sven-Jørgen Lindsetmo - Knut E. Ertsaas MNA

Adv. fhm: Anders Kjøren

Stjør- og Verdal tingrett
pb. 73
7601 Levanger

04/6918-61
05/7334
FOR
151

Vår ref: 7008/05.kjæremål

Deres ref:

Steinkjer, 06.06.2005

KJÆREMÅL

TIL

FROSTATING LAGMANNSRETT

Sak nr 05-061804 TVA-VERD

Saksøker: Foreldrerådets arbeidsutvalg v/Hans Aalberg.

Prosessfullmektig: Advokat Rolf Christensen v/advokatfullmektig Anders Kjøren
Sjøfartsgt. 6, 7725 Steinkjer.

Saksøkt: Levanger kommune v/ordføreren, 7600 Levanger.

Prosessfullmektig: Kommuneadvokat Jarle Øra, Håkon den Godes gt. 30
7600 Levanger.

Saken gjelder: Krav om midlertidig forføyning mot nedlegging av Levanger skole.

***

Stjør- og Verdal tingrett avsa 25. mai 2005 slik kjennelse:

1. *Begjæring om midlertidig forføyning tas ikke til følge. Levanger kommune frifinnes.*
2. *Hver av partene bærer sine saksomkostninger.*

Denne kjennelsen påkjæres med grunnlag i at man mener retten har tatt feil både i bevisvurderingen og rettsanvendelse.

1. Prosessuelle spørsmål

Levanger skole er nedlagt med virkning fra 1. juli 2005, med andre ord for skolestart i august 2005. Det anføres at det er svært viktig at denne saken prøves før den tid, og jeg tillater meg å be

Sjøfartsgt. 6
7725 Steinkjer
Telefon: 74 15 08 10
Telefax: 74 15 08 01

Klientkonto: 8673.11.88205
Bankkonto: 8673.08.03267
Orgnr : NO 947948946
E-mail: firmapost@steinkjeradvokatene.no

Direkte e-post:
rchr@steinkjeradvokatene.no
sjl@steinkjeradvokatene.no
kee@steinkjeradvokatene.no

om at saken prioriteres. Dette på bakgrunn av at skolen ellers allerede vil være nedlagt når saken prøves.

Jeg tillater meg videre å be om at det allerede nå innkalles til muntlige forhandlinger for retten, med hjemmel i tvistemålsloven § 403. Jeg antar at 1 – en – dag er tilstrekkelig.

Min oppfatning er at muntlige forhandlinger kan danne et bedre grunnlag for avgjørelsen, særlig hva gjelder prosessen som har vært frem til kommunestyret fattet sitt endelige vedtak.

2. Sakens faktum.

Kommunestyret i Levanger kommune behandlet den 15. desember 2004 sak 085-04 om budsjett for 2005. Budsjettets del "Drift", bokstav a) ble vedtatt med følgende ordlyd:

"a) Det forutsettes at Levanger skole legges ned fra 1. juli 2005, og at innsparte midler i hovedsak, nyttes til kvalitetsheving på de øvrige skoler. Skolestrukturen for øvrig holds uendret i perioden."

Bevis 1: Kommunestyrets vedtak av 15. desember 2004.

I brev av 15. desember anmodet tre av kommunestyremedlemmene om lovlighetskontroll av vedtak om legge ned Levanger skole i forbindelse med budsjettbehandling av nevnte sak, jfr. kommuneloven § 59.

Bevis 2: Innstilling til kommunestyret.

Anmodningen ble behandlet i kommunestyret i Levanger den 26. juni 2005, som opprettholdt vedtaket av 15. desember 2004. På denne bakgrunn ble saken oversendt Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

Den 16. februar 2005 besluttet Fylkesmannen at avgjørelsen ikke skulle iverksettes før lovlighetsklagen var avgjort.

Videre opphevet Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Levanger kommunestyre sitt vedtak om nedlegging av Levanger skole, i vedtak av 17. februar 2005.

Bevis 3: Lovlighetskontroll av kommunestyresak 085/04 om nedleggelse av Levanger skole.

Ut fra Rådmannens innstilling konkluderte Fylkesmannen med at det synes som at Levanger kommune var av den oppfatning at kommunelovens regler om budsjettbehandling er uttømmende for så vidt gjelder saksbehandlingen av vedtak som gjelder budsjettet. Ut fra en slik slutning skulle ikke forvaltningsrettens generelle saksbehandlingsregler komme til anvendelse på denne type vedtak. Fylkesmannen konkluderer med at det åpenbart ikke medfører riktighet.

Fylkesmannen vurderer det slik at vedtak om skolenedleggelse er å anse som en endring av skolekretsinnndelingen i kommunen, noe som etter Fylkesmannens syn krever endring via forskrift.

Som en følge av at nedlegging i realiteten er et vedtak om skolekretsinnndelingen, kommer følgelig saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kap. VII til anvendelse.

Fylkesmannen opphever vedtaket på bakgrunn av at partene ikke er formelt varslet eller gitt anledning til å uttale seg før vedtak om nedleggelse av skolen ble fattet, noe som er brudd på forvaltningsloven § 37. Fylkesmannen er videre av den oppfatning at denne feilen er av bestemmende virkning på vedtakets innhold, jfr. forvaltningslovens § 41.

Fylkesmannen konkluderer videre med at kommunen ikke overhodet har fulgt saksbehandlingsreglene i forvaltningslovens kap. VII, og at dette medfører at et helt sett med saksbehandlingsregler ikke er overholdt.

Etter at Fylkesmannen fattet sitt vedtak ble forskrift om nedleggelse av Levanger skole og fordeling av elever på skolene Halsan, Nesheim og Frol sendt ut på høring 18. februar 2005. Dette var dagen etter at Fylkesmannen fattet sitt vedtak.

Bevis 4: Høringsbrev datert 18. februar 2005.

Saken ble behandlet på nytt av kommunestyret i sak 006/05 i møte den 16. mars 2005, hvor følgende vedtak ble fattet:

”Levanger skole legges ned fra 1. juli 2005.

Elever som i dag går på Levanger skole overføres fra 01.07.2005 til Nesheim, Hegle og Halsan skole etter reglene i § 8 – 1 i opplæringsloven”

I brev av 17. mars 2005 krevde tre kommunestyrerepresentanter lovlighetskontroll av vedtaket i sak 006/05.

I møte den 6. april 2005 opprettholdt Levanger kommune sitt vedtak av 16. mars 2005, og saken ble på nytt oversendt til Fylkesmannen.

Fylkesmannen stadfestet Levanger kommune sitt vedtak om nedleggelse av Levanger skole.

Bevis 5: Vedtak fra Fylkesmannen av 15. april 2005.

3. Rettslige anførsler.

Begjæringen om midlertidig forføyning fremsettes med hjemmel i tvangsfullbyrdsloven kap. 15, nærmere §§ 15-1, jfr. 15-2, første ledd litra a og b.

For å få medhold i den begjæring, må saksøker sannsynliggjøre både at det foreligger et krav og en sikringsgrunn, jfr. tvangsfullbyrdelsesloven §§ 15-6, jfr. §§ 15-1 og 15-2.

3.1 *Ad kravet.*

Kravet i denne saken er forbud mot gjennomføring av Levanger kommune sitt vedtak om nedleggelse av Levanger skole av 16. mars 2005.

Det gjøres gjeldende at Levanger kommune sitt vedtak er ugyldig. Hovedinnvendingen mot vedtaket er at det er basert på feil faktum, og manglende oppfyllelse av utredningsplikten.

Forvaltningslovens § 1 omhandler i utgangspunktet all virksomhet som drives av forvaltningsorgan. Regler om saksbehandling for forskrift følger av forvaltningslovens kap. VII.

Forvaltningslovens § 37 første ledd har samme ordlyd som forvaltningslovens § 17, og er også et utslag av et helt generelt prinsipp i forvaltningen, jfr. Graver "Alminnelig forvaltningsrett" side 470.

Det grunnleggende kravet til forsvarlig utredning fremgår i praksis i avgjørelse inntatt i Rt. 1961 s. 910 (Aktieselskapet Børresen). Førstevoterende uttalte i tilslutning til de andre dommerne:

"Det følger imidlertid av alminnelig forvaltningsrettslige grunnsetninger at forvaltningsmyndigheten har en selvstendig plikt til å sørge for, at et forvaltningsvedtak treffes på et riktig og fyldestgjørende grunnlag, og i tilfelle plikter å foreta de undersøkelser som etter sakens art anses nødvendig for å tilveiebringe et slikt grunnlag" (side 913).

Det er videre klart at utredningen skal være nøytral, og omfatte alle sider ved avgjørelsen, både de faktiske og rettslige forhold, og de vurderinger av politisk, moralsk eller faglig karakter som er av betydning.

Det er videre grunn til å presisere at kravet til grundighet varierer fra sak til sak. I sak hvor det er viktig for gjennomføring av kommunens politikk tilsier det en grundigere behandling enn i andre typer saker. I denne vurderingen er det også av betydning at forvaltningen i ettertid kan rette opp en eventuell feil.

I denne saken er åpenbart at saken har betydning i større omfang enn vanlig. Det vises i den forbindelse til de massive reaksjonene på vedtaket.

I innstilling O.nr 70 (1997-1998) til Opplæringsloven er følgende uttalt:

”Komiteen viser til at regulering av kretsgrenser bestemmes av kommunen gjennom forskrift, jfr. § 8-1. Spørsmål om skolestruktur og eventuelle nedleggelse av skoler berører foreldre og nærmiljø stort. Komiteen mener det er viktig å gi foreldre muligheten til å uttale seg om disse spørsmål før beslutninger fattes. Komiteen vil i denne sammenheng vise til at Departementet i sin kommentar til § 8-1 første ledd annet pkt. legger til grunn at forvaltningsloven innebærer bl.a. at foreldrerådet eller samarbeidsutvalget ved de enkelte skoler skal høres før kommunen vedtar forskriften”.

Disse momentene skulle tilsi en streng utredningsplikt i foreliggende tilfelle. Kommunestyret behandlet spørsmålet om skolenedleggelse som en del av behandlingen av kommunens budsjett for 2005. I innstillingen til lovlighetskontroll (bevis 3) fremgår følgende:

”Anførselene fra de tre nevnte kommunestyremedlemmene må bygge på en misforståelse om at utarbeidelse av et kommunebudsjett er en forskrift som skal behandles etter bestemmelsene i forvaltningslovens kap. VII. Dette er ikke tilfelle. Det er egne saksbehandlingsregler for behandling av kommunens budsjett. Disse fremgår av kommunelovens §§ 45-47 med tilhørende forskrifter...”

Det samme fremgår av brev fra Rådmannen, Ola Stene, datert 4. januar 2005.

Bevis 6: Brev fra rådmann Ola Stene datert 4. januar 2005.

Med andre ord synes det som om man har lagt opp til at det i forbindelse med budsjettbehandlingen kun gjelder regler etter kommuneloven, og at det ikke under noen omstendighet skal suppleres av andre regelsett.

Etter at Fylkesmannen opphevet vedtaket den 17. februar, ble forskrift om nedleggelse av Levanger skole og fordeling av elever på skolene Halsan, Nesheim og Frol sendt ut på høring 18. februar 2005. Det er rimelig klart at kommunen ikke har foretatt noen utredninger i denne mellomperioden. Dette fremgår også av brev som undertegnede mottok fra kommuneadvokat Jarle Øra.

Bevis 7: Brev fra kommuneadvokat Jarle Øra, datert 18. februar 2005.

Av dette brevet fremgår det klart at man kun forholder seg til at vedtaket fra Fylkesmannen i den betydning at vedtaket ”allerede” er fattet, men at det formelt sett skal sendes ut på høring. Spørsmålet om nærmere utredningsplikt er overhodet ikke berørt.

Resultatet er følgelig at utredninger som ligger til grunn, i den grad det foreligger utredning, var den utredningen som ble gjort i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Det vises videre til at kommunens behandling stilles i et spesielt lys, i og med at Fylkesmannen 16. februar 2005 fattet vedtak om oppsettende virkning. Til tross for dette

fattet driftskomiteen vedtak senere samme dag angående forskriften. Dette viser nok en gang at man ikke tar seg tid til ordentlig behandling av et såpass viktig spørsmål.

Bevis 8: Vedtak fra driftskomiteen av 16. februar 2005.

Spørsmålet blir etter dette om kommunen har oppfylt sin utredningsplikt etter forvaltningslovens § 37 første ledd/alminnelige forvaltningsmessige prinsipper i sin "budsjettbehandling".

Videre viser kommunen i sitt svar til anmodning om lovlighetskontroll som ble behandlet i kommunestyret 26. januar 2005, at budsjettet på sidene 38 – 55 dokumenterer hvordan situasjonen for elever og ansatte i skolen ville blitt med de rammene som var tildelt uten grep.

Det vises videre til at Rådmannen generelt viser til at et kommunebudsjett består av svært mange elementer som alle har stor betydning for innbyggerne i kommunen. Rådmannen mener det er kunstig å trekke ut et punkt (i dette tilfelle Levanger skole sitt budsjett) og undergi dette annen konsekvensutredning enn andre deler av budsjettet (side 4 i nevnte dokument).

Dette viser åpenbart at det kun er behandlet de økonomiske sidene ved denne sak. Man er prinsipielt enige om at det ikke stilles like strenge krav til utredningsplikt etter forvaltningslovens § 37, hva omhandler forskrift, som man gjør etter enkeltvedtak. Men det må dog ikke forstås slik at utredningsplikten er helt og holdent opp til kommunen å avgjøre. Det vises i den forbindelse til dokument nr. 4:2 fra Sivilombudsmannen.

Bevis 9: Avgjørelse fra Ombudsmannsak 97-1165.

Saken omhandler nedleggelse av Lavikdal skole i Høyanger kommune.

Det uttales der på side 13 at: "Det er likevel eit generelt forvaltningsrettsleg prinsipp at ei sak skal vere forsvarleg klårlagt før avgjerd blir gjort i saka. I ei sak om nedlegging av ein skule inneber dette at kommunestyret skal ha rimeleg kjennskap til synspunkta blant dei saka rører ved, før eit vedtak kan treffast. Utdanningskontoret har lagt til grunn at dette kravet var oppfylt i denne saka, og det er særleg vist til innlegg og debattar i lokalavisa, samt til at skulen også tidlegare var foreslått nedlagt. I kommunen si saksutgreiing til kommunestyremøtet 10. september 1996 heitte det:

"I samband med handsaming av vedtak om økonomiplan for perioden 1996 til 2000, ble Lavikdal skule "nedlagt". I økonomiplanen er det ikkje driftsmidlar for Lavikdal skule etter 01.08.97.

Kommunen må gjere vedtak etter lov om grunnskulen § 3 før skulen formelt er nedlagt. Saka blir derfor lagt fram for kommunestyret for vedtak i samsvar med lov og føresegner."

I realiteten kan det ut fra dette synes som avgjerda om å legge ned skulen allerede var teke på dette tidspunkt. Til sakshandsaminga av økonomiplanen 18. juni 1996 låg det, etter det eg kjenner til, ikkje føre noka form for saksutgreiing. Heller ikkje i samband med sjølvve vedtaket i september om å leggja ned skulen, låg det føre noka særleg saksutgreiing. I alle høve finnest det ikkje noko skriftleg materiale der dei pedagogiske og sosiale konsekvensane av vedtaket er vurdert...

Eg legg til grunn at eit vedtak om å legge ned ein skule får store konsekvensar både for born, foreldre, lærarar og sjølvve lokalsamfunnet. På den andre sida har kommunen også eit økonomisk ansvar. Sjølv om eg legg til grunn at dei som handsamar saka nok var kjend med argumenta som var sette fram mot vedtaket, gjev den manglande saksførebuinga lite tryggleik for dette, og gjer at den tillit befolkningen bør ha til vedtaket blir svekka. Dette finn eg særst uheldig. Eg har merka meg at utdanningskontoret også har sett det uheldige i at dei pedagogiske og sosiale konsekvensane av vedtaket også ikkje var utgreidde, men det er hevda at det likevel ikkje kan ha fått verknad for vedtaket. Ut frå min kjennskap til saka finn eg det vanskeleg å kjenne meg heilt trygg på dette. Eg vil her peike på at det som er uttalt frå Fylkesmannen, og som Utdanningskontoret har vist til om dette, er at det ikkje ligg føre "haldepunkt for at kommunestyret har funne den aktuelle saka mangelfullt utgreidd." Eg ber derfor Utdanningskontoret om å ta sin kontroll med vedtaket opp til ny vurdering. Eg ber om å bli halde orientert om resultatet av denne vurderinga."

Denne saken er etter mitt skjønn i all hovedsak identisk med situasjonen ved nedleggelse av Levanger skole. En forskjell er at utdanningsdirektøren i Nord-Trøndelag ikke har vært inne i saken i forbindelse med skolenedleggelsen på Levanger, noe den hadde vedrørende Lavikdal. Dette skule for så vidt tilsi at dette styrker den oppfatning, at Levanger kommune ikke har fulgt saksbehandlingsreglene. Situasjonen er den at man vedtar i kommunestyret i november nedleggelse av skolen, uten overhodet ha vurdert skolepolitiske, pedagogiske og skolefaglige konsekvenser m.m. Nedfor vil jeg gå nærmere inn på dette.

3.2 Pedagogisk / skolefaglig.

Det er ikke utarbeidet rapporter / oversikt som viser virkningen av beslutning om hovedsaken i denne sammenheng for den enkelte elev. Det vises i den forbindelse til at det skal være opplyst at skolefagligansvarlig i Levanger kommune ikke på noe tidspunkt har vært inn i saken. Hovedformålet med endringene i opplæringslovens kap. VIII, der bl.a. bestemmelsen om klasser og klassedelingsstall ble opphevet og erstattet med en mer kortfattet og skjønnsbasert reguleringsform, som er å utvide lokale handlingsrommet for organisering av opplæringen og gi større muligheter til å utnytte ressursene mer fleksible for å øke elevenes læringsutbytte. Skolene er ikke pålagt å organisere elevene i grupper, men kan velge dette ut fra en egen totalvurdering.

Stortinget har på eget initiativ i forhold til § 8 – 2 fattet følgende vedtak:

”Stortinget ber Regjeringen gjennom tilsynsordning påse at oppheving av delingstallet ikke blir brukt som sparetiltak. Klassedelingstallet skal ligge til grunn som minstenivå for ressurstildeling også etter at bestemmelsen om klassedeling er opphevet”.

Det er tolket dit hen at det foreligger visse minimumsvilkår som man ikke kan gå under når en tildeler lærerressurser til skolene.

Å vurdere om undervisningen er pedagogisk forsvarlig for en gruppe eller skole er vanskelig, hvor mangle elementer må med:

- Organisering av elever i grupper – homogene eller aldersblandede.
- Gruppestørrelse og antall timer.
- Lærerkompetanse og spesielle fagspesifikke forhold.
- Voksenkontakt eller spesielle ressurspersoner.
- Tilrettelegging av fag og innhold for den enkelte elev og gruppe.
- Variasjon og tilrettelegging av arbeidsmåter og metoder for den enkelte elev og gruppe.
- Elevenes læringsutbytte og utvikling i resultatet i for eksempel kartleggingsprøver.

I og med at det her foreligger klare føringer på dette, vil det etter undertegnedes skjønn være en forutsetning at disse momentene hadde vært utredet ved en flytting.

Det vises for så vidt til Fylkesmannen i Oslo og Akershus sin rapport fra Tilsynet i Fet kommune – Gruppestørrelse i skolesektoren, publisert 28. februar 2005, hvor Fylkesmannen kom til at kommunen ikke hadde oppfylt sine plikter etter loven.

Bevis 10. Rapport fra Tilsynet i Fet kommune.

Ut fra den kjennskap man har til læringsmiljøet og lignende fremgår det av opplæringsloven § 9 – 5 annet ledd, at det ikke bør opprettes grunnskoler med mer enn 450 elever.

Her har man en lovbestemmelse hvor det er inntatt at det bør være en begrensning, og dette er overhodet ikke vurdert av Levanger kommune, og politikerne som fattet kommunestyrevedtaket, i alle fall ordføreren, som var vitne i tingretten, var ikke kjent med denne klare anbefalingen.

Det er ikke på noen områder vurdert hvilke pedagogiske utfordringer slik flytting vil innebære, noe som også er anturlig i og med at det kun er vurdert fra et økonomisk perspektiv.

3.3 Spørsmål vedrørende innendørsareal:

Flytting av elever fra Levanger skole til mottaksskolene vil selvsagt medføre flere elever på mottaksskolene. Som det fremgår av momentlisten hva angår forståelse av

opplæringsloven § 8 – 2 er også areal et av momentene. Det samme fremgår også av forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v., som gjelder for grunnskolen, jfr. forskriften § 2 første ledd nr. 2 med tilhørende veileder.

Det fremgår av forskriften at man i de tilfeller hvor det foreligger plan for utvidelse ved endring av virksomheten, skal man fremlegge søknad for godkjenningmyndigheten, jfr. forskriften § 6. Dette er for å sikre at nettopp miljørettet helsevern blir ivaretatt. Så vidt man er bekjent med, som ble bekreftet i retten, er ikke slik søknad fremlagt. Med andre ord har man ikke sett hen til innendørsarealet og sjekket at dette er i overensstemmelse med gjeldende regelverk.

Videre fremgår det av forskriften § 6 at det skal fremgå hvor mange barn/elever ansatte virksomheten er beregnet for. De aktuelle skolene ble godkjent i 1998. Det fremgår ikke av godkjenning hvor mange barn/elever og ansatte virksomheten er beregnet for. Dette er i strid med forskriften § 6.

Det fremgår videre av veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. at høyt antall elever i klasserommet er en belastning på innklimaet. Videre fremgår det at et vanlig klasserom bør ha minimum 2 kvm pr. elev. I tillegg bør det tas ekstra hensyn hvis det er spesielt utstyr (for eksempel PC), da det bør være større enn 2,5 kvm. Ut i fra hva som blir forklart på informasjonsmøter skal det brukes PC'er i alle klasserom, noe som igjen går utover plassen.

Det er videre fortsatt uklarerheter hvor mange elever som faktisk skal starte ved Frol Oppvekstsenter høsten 2005, forutsatt at Levanger skole nedlegges. Levanger kommune **provoseres** til å opplyse hvor mange klasser / grupper /antall elever det nå vil bli ved barnetrinnet ved Frol Oppvekstsenter og hvor mange klasser / grupper /antall elever det blir ved ungdomstrinnet ved Frol Oppvekstsenter. I tillegg **provoseres** opplyst hvor mange flere elever det vil bli ved Frol oppvekstsenter hvis Levanger skole blir nedlagt, enn hva som hadde vært tilfelle hvis Levanger skole blir opprettholdt. Det bes om at dette spesifiseres for hver klasse. Det bemerkes samtidig at når Levanger kommunestyre besluttet å nedlegge skolen, hadde man overhodet ikke tenkt på arealsituasjonen. Det opereres fra kommunens side med at det ikke skal være problemer omkring arealsituasjonen, og at det skal være god plass. På spørsmål fra foreldrerådets arbeidsutvalg har enhetslederen svart at han er innstilt på å være "kreativ når det gjelder utnyttning av arealer".

Bevis 11: Mailveksling mellom foreldrerådet og enhetsleder Tore A. Kolstad.

Ut fra svaret fra enhetslederen er det åpenbart at man ikke har situasjonen under kontroll, og at det er heftet stor usikkerhet.

Det benyttes allerede i dag brakker ved skoleanlegget, og det synes vanskelig å kunne si at romsituasjonen er uproblematisk i og med at elevantallet fortsatt ikke er klart. Det er ikke fremlagt beregning for bruk av arealet. Dette er etterlyst ved gjentatte anledninger.

Levanger kommune **provoseres** å opplyse og beskrive hvert enkelt rom (også spesialrom m.m). Dette omfatter også om alle rommene pr. dags. dato er godkjent til benyttelse.

Videre har foreldrerådet ved Levanger skole gjennom foreldrerådet ved Frol Oppvekstsenter bedt om befaring på Frol, uten at dette har latt seg gjennomføre fra kommunens side. Ved befaring for politikerne ble heller ikke foreldrerådet verken ved Levanger eller Frol invitert. Dette synes kritikkverdigg, i og med at en slik befaring ville muliggjort å kunne dokumentere arealproblemene nærmere for høringsinstansene. Med de tall angående elever som man er kjent med som skal overflyttes fra Levanger skole, synes det klart at kommunen planlegger å bryte med forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. Dette basert på at forskriften ikke sier noen ting om kretsgrenser, og at man derfor legger nærhetsprinsippet i opplæringsloven § 8 – 1 til grunn.

Det vises videre til i tillegg til høringsuttalelse fra samarbeidsutvalget ved Frol oppvekstsenter, datert 14. mars 2005. Det uttales her at det vil bli mangel på klasserom. I tillegg vises til at det er svært lite heldig at spesialrom tas i bruk som ordinære undervisningsrom. Det påpekes at det allerede nå er mangel på grupperom. Ut fra vanlig praksis synes det å være et enda større behov for å kunne trekke ut mindre elevgrupper / enkeltgrupper hvis skolen blir enda større. I tillegg kommer at det pr. i dag på Levanger skole er et betydelig antall elever som har spesialbehov, med tilhørende behov for gruppe-/spesialrom.

Bevis 12: Høringsuttalelse fra samarbeidsutvalget ved Frol Oppvekstsenter, datert 14. mars 2005.

Bevis 13: Brev fra Lærerne ved Frol Oppvekstsenter, datert 28. februar 2005.

Så vidt undertegnede kan se er disse forholdene overhodet ikke omtalt i saksdokumentene. I tillegg kommer at så langt man har kunnskap om disse, kan ikke Levanger kommune overholde denne forskriftens krav.

I og med at dette er generelle krav til en skoleeier, vil kommunen i alle fall ha en plikt til å utrede spørsmålet nærmere. Det må særlig legges vekt på samarbeidsutvalgets bekymring vedrørende arealsituasjonen. Disse har førstehånds kunnskap om situasjonen.

I tillegg kommer at Frol Oppvekstsenter i nær framtid skal inn i en betydelig renoverings- og byggeprosess. Ved å gjennomføre en skole i en slik prosess er i seg selv en stor pedagogisk- og praktisk utfordring, og naturlig konsekvens av disse prosessene, er at man får færre klasserom i bruk. I denne saken vil det eventuelt bli at man i tillegg tar inn ca. 150 nye elever. Hvordan man har tenkt å løse disse problemer praktisk er overhodet ikke berørt i saksutredningen.

I den forbindelse vil skolen i lengre periode også bli uten egen gymsal. Det vil i den forbindelse bli spørsmål hvordan slik undervisning skal foregå.

Det provoseres opplyst beskrivelse av klasserommene / grupperom / spesialrom ved Frol Oppvekstsenter.

3.4 Miljøkonsekvenser – det ytre miljø

På bakgrunn av Lunner pukkverk-dommen, inntatt i Rt. 1993 s. 528 og grunnlovens § 110 b har forvaltningsorganet en plikt til å ta hensyn til miljøforhold når de foretar sine vurderinger. Dette innebærer at forvaltningsorganet må klarlegge i hvilken utstrekning en avgjørelse kan ha skadelige virkninger for miljøet, jfr. også Backer, "Innføring i naturressurs- og miljørett", side 55.

Skolenedleggelse vil føre til at det for noen elever blir lengre skoleveg. Dette kan igjen medføre en busstransport for de yngste barna, eventuelt at det blir ytterligere privatbilisme i forbindelse med henting og bringing.

Det vises i den forbindelse til utredningen av 2001, hvor det fremgår økte skyssutgifter. Ut fra at det synes åpenbart at vedtaket også får miljømessige konsekvenser som skulle vært utredet.

Miljøhensynet er overhodet ikke vurdert i denne saken.

3.5 Økonomi:

I denne saken er det som tidligere nevnt kun utarbeidet dokumentasjon i budsjettsammenheng.

Man har i utgangspunktet forståelse for behovet for kommunens økonomi, og at dette kan være et av mange argumenter.

Man er likevel av den oppfatning at det økonomiske materialet i denne saken ikke er god nok.

Det kan tas utgangspunkt fra rapport fra Nordlandsforskning (NF-rapport nr. 3 for 2003). Av denne rapporten fremgår det på side 50 flg at det vanligvis ikke er noen økonomisk gevinst ved å legge ned skoler som har mellom 100-300 elever. Ved skoler med flere enn 150 elever flates det helt ut.

Videre vises det til et uttall av skoleutredninger i Levanger kommune siden 1980-tallet, og spesielt til en utredning som ble gjort i 2001, hvor 24 ulike alternativer ble valgt.

I utredningen fra 2001 er nedleggelse av Levanger kommune berørt i punkt 18, inntatt under:

18. Levanger til Hegle (elever bosatt på Nesset til Nesheim)

Sparer gj.snittlig 135 timer pr. år	2 160 000
-------------------------------------	-----------

Grunnbeløp 1 skole	20 000
Renhold	500 000
Strøm/vaktmester (teknisk etat)	200 000
Vikarutg. etc.	25 000
Kontorbemannning	50 000
Administrasjon (35% x 400000)	140 000
Økt skyss	-100 000
Sum anslått innsparing	2 995 000
Innsparing 6,5 klasser pr år	
Hegle får opptil 18 klasser. Må utbedres for 16 mill kroner. Forutsettes at Frol u.skole flytter til sentrum.	
Reell innsparing vil anslagsvis være 2 995 000 - 1 600 000	1 395 000

Alternativet betyr at blokk 3 må restaureres og at det i tillegg bygges 4 nye klasserom. Alternativet er ikke gjennomførbart uten at en samtidig flytter ungdomsskolen bort fra det felles skoleområdet (dvs. til Nesset eller til Levanger sentrum) - se alternativ 23/24.

Til dette skal det bemerkes at det ikke er foretatt en ordentlig gjennomgang av skolestrukturen etter denne utredningen.

Spesifikt skal det bemerkes at det er svært mye som har skjedd side 2001.

Det vises videre til at alternativet forutsetter at ungdomsskolen flytter fra det felles skoleområdet (dvs. til Nesset eller til Levanger sentrum) De forutsetninger som det her vises til er ikke aktuelle i denne saken. Det har aldri vært tale om å flytte ungdomsskolen bort fra området. Videre fremgår det av utredningen at Hegle må utbedre for 16 millioner kroner og at det må bygge nye klasserom.

Det at kommunen viser til en utredning fra 2001, og at dette skulle danne grunnlag for at utredningsplikten er oppfylt synes på dette grunnlag å være svært tynt.

Så vidt jeg kan skjønne, foreligger det ikke en utredning som vurderer alternativet slik det vedtatt fra Kommunestyret.

Det bemerkes videre at utredningen viser innsparing i underkant av 1,4 millioner. Rådmannen har i korrespondanse med Foreldrerådet henvist spesielt til denne utredningen. Fylkesmannen legger også denne utredningen til grunn i sitt vedtak.

På den annen side fremgår det i utredningen til sak 2/5 til kommunestyret 26. januar 2005 en mulig besparelse mellom lavest kr. 5.400.000 og høyeste 10.750.000.

For det første er dette svært mye høyere enn de besparelser som ble fremlagt under utredningen fra 2001. Videre er Foreldrerådet av den oppfatning at det i 2001 faktisk var vesentlig mer å spare på en nedleggelse av Levanger skole /event. annen skole i sentrum, siden det på dette tidspunkt var mange klasser som ikke var fylt opp. Det vises for øvrig til at ingen av forslagene i 2001 ble vedtatt, med begrunnelsen av at det ikke var nok å spare.

Videre er den svært store forskjellen mellom høyeste og laveste anslag et klart utslag av at de økonomiske sider ved sakene ikke er vurdert grundig nok. Det er en forskjell mellom laveste og høyeste anslag på nesten 100%.

Det skal i tillegg bemerkes at det kun er inntektssidene ved en nedleggelse som er omtalt i saksutredningen fra kommunen. Kostnadssidene er overhodet ikke berørt. Ordføreren sa i sin forklaring for tingretten at han la til grunn at det var netto innsparing som var omtalt (følgelig etter at kostnadene ved mottaksskolen var medregnet). Ut fra bevisførselen i retten må dette åpenbart være uriktig, i og med at kommunens vitne, økonomikonsulent Kjeldsen uttalte at man først regnet på kostnadssidene i januar/februar.

Et annet eksempel er at kommunen legger til grunn kapital av salgsinntekter på mellom kr. 700.000 – 2.000.000. Ut i fra dagens rente på ca. 3%, vil dette innebære et salgssum i forhold til laveste anslag på i overkant av kr. 23 millioner, og en høyeste anslag på i overkant av kr. 65 millioner. På den annen side er tomtearealet ca. 7, 5mål, og eiendomsmeglere i området anslår realistiske tomteverdi på ca. 1. million pr. mål tomt. Dette viser hvilke beregninger kommunen foretar seg.

I tillegg vil det i en slik sammenheng være aktuelt å vite de samfunnsmessige konsekvensene. Det vises i den forbindelse til Redegjørelse for Stortinget av 24. januar 2002 fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet "Fra ord til handling" side 9 flg. Det fremgår av dett dokumentet at ved omlegging av tjenestetilbud skal det gjennomføres kostnadsberegninger som også omfatter brukernes kostnader. Det samme gjelder de øvrige samfunnskostnader, som for eksempel Nord-Trøndelag Fylkeskommune sine kostnader i forbindelse med skyss.

I forhold til det økonomiske synes det også som om kommunestyret har fattet vedtaket på sviktende faktum. Ordføreren sa i sin vitneforklaring at man antok at innsparingene på mellom 5,4 – 10,75 millioner var netto innsparinger, etter at kostnadssiden på mottaksskolene var innregulert.

Ut fra vitneforklaring fra økonomikonsulent Kjeldsen, Levanger kommune, opplyste han at de første gang Levanger kommune hadde sett på kostnadssidene ved mottaksskolene var i februar / mars 2005. Med andre ord drøyt to måneder etter at kommunestyret fattet sitt vedtak. På denne måten er det klart at ordføreren la et annet faktum til grunn enn det som er riktig.

Bevis 14: Notat fra Økonomikonsulent Arnstein Kjeldsen, datert 13. mars 2005.

Ut fra dette notatet ser man at det kommer betydelige kostnader ved mottaksskolen. Kostnadssiden har Foreldrerådet ved Levanger skole søkt å fremskaffe under hele prosessen. Det fremlegges som:

Bevis 15: Utskrift av mailveksling mellom Foreldrerådet og rådmann Ola Stene.

Mailvekslingen er fra begynnelsen av januar 2005. Her opererer rådmannen med at kostnadene ved mottaksskolene kun blir "peanuetter". Dette synes å stå i klar motstrid til Kjeldsens notat (bevis 15).

Landslaget for nærmiljøskolen (LUFs) utarbeidet en økonomisk oversikt hva angår de økonomiske konsekvenser. LUFs benyttes av Utdanningsdepartementet i enkelte slike sammenhenger og mottar statstilskudd.

Bevis 16: Utredning fra LUFs.

Som det fremgår av denne utredningen antar man at samfunnskostnadene ved nedlegging er 1.864.390.

Ut i fra dette synes det også å være slik at utredningene angående de økonomiske konsekvenser viser til dels motstridende og virker dårlig fundert.

I tillegg fremkommer det at det før første kommunestyremøte var nevnt innsparinger rundt 5 millioner, mens det i ettertid har blitt økt til 5,4 – 10, 75 millioner.

Disse forhold er overhodet ikke vurdert av kommunen.

Forvaltningsloven § 41- oppsummering

Det gjøres gjeldende at de momenter som er fremført ovenfor, enten hver for seg eller samlet har innvirket på vedtaket, og at det av denne grunn er ugyldig. I forhold til de økonomiske forhold gjøres det gjeldende at det prinsipielt foreligger faktiske feil i foreleggelsen til kommunestyret, samt at det subsidiært i alle fall foreligger manglende utredning. I forhold til de øvrige punkter gjøres det gjeldende at kommunen ikke har overholdt sin utredningsplikt.

Ad sikringsgrunnen

At man kan benytte midlertidig forføyning i forbindelse med å avverge at vedtak fra det offentlige blir satt ut i live synes klart, jf. kommentarutgaven til tvangsfullbyrdsloven side 1036. Det vises for øvrig til kjennelse inntatt i Rt. 1979 side 1354.

Etter tvangsfullbyrdelsesloven § 15-2 første ledd litra a) foreligger det sikringsgrunn når midlertidig forføyning finnes nødvendig for "... gjennomføringen av kravet ellers vil bli vesentlig vanskeliggjort..."

Det fremgår videre av kommentarutgaven side 1042 at et praktisk tilfelle for bruk av litra a) er at det offentlige er i ferde med å iverksette et forvaltningsvedtak som saksøkeren mener er ugyldig, og som krenker den rett han hevder å ha.

Det er til tidligere tilsvarende bestemmelse i den gamle tvangsfullbyrdelsesloven kommentert at vilkårene særlig vil kunne være til stede "ved en forandring i den bestående tilstand".

Det gjøres gjeldende at hvis prosessen med nedleggelsen av Levanger skole fortsetter, vil reversering bli vesentlig vanskeliggjort i det tilfelle at man ved et eventuelt senere søksmål får medhold i at vedtaket om nedlegging av skolen var ugyldig.

Begrunnelsen for dette er at man på et slikt senere tidspunkt allerede har tatt i bruk skolen til andre formål. Det fremgår klart av forutsetningene at det ikke er meningen at kommunen skal drive skole i lokalene i fremtiden. Det kan da ha blitt inngått lengre leieavtaler med andre eller i verste fall at bygget er solgt.

Videre vil elever da være fordelt på forskjellige skoler. Det vil videre innebære at ansatte er tilknyttet andre skoler. Det vil da bli svært vanskelig å flytte disse tilbake.

Det presiseres at saken haster, i og med at kommunen har bedt foreldrene foreta et skolevalg innen 2. mai 200, og at informasjon blir gitt av de nye skolene 9. mai 2005.

Subsidiært gjøres det gjeldende at tvangsfullbyrdelsesloven § 15-2 første ledd litra b) kommer til anvendelse, da en nedleggelse vil medføre en vesentlig ulempe.

Det gjøres gjeldende at å flytte barna fra sitt vante miljø, herunder bygninger og lærere, medelever innebærer en vesentlig ulempe. Det vises i den forbindelse til det tradisjonelle synspunkt i forbindelse med barnefordelingssaker hvor et viktig argument er risikoen for miljøskifte.

Det vises videre til kommentarutgaven side 1044 hvor et sentralt moment er hvor viktig det omtvistede rettsforhold er for saksøkeren, og i hvilken grad saksøktets adferd griper inn i hans rettsstilling. Ut i fra de reaksjoner som er kommet fra lokalmiljøet, må man legge til grunn at rettsforholdet er svært viktig for saksøkerne, og at vedtaket har stor innvirkning på saksøkernes rettsstilling på et område av særlig stor velferdsmessig betydning for barn.

Det tilbys fra denne side som

- vitner:**
1. Gunn Haugan Trondsen, 7600 Levanger
  2. Gunnar Skjølberg, 6727 Bremanger.
  3. Odd Thraning, Ole Wiigs veg 22, 7600 Levanger.

Vitne nr. 1 er leder av foreldrerådet ved Frol oppvekstsenter, og skal forklare seg om forholdene ved denne skolen.

Vitne nr. 2 er en av personene som står bak utredningen fra LUFSS, og skal forklare seg omkring de forhold som tas opp i beregningen.

Vitne nr. 3 er ordfører i Levanger kommune, og det ønskes at han forklarer seg omkring de politiske prosessene.

***

I og med at denne saken har betydning for saksøktets fremdrift i saken, bes det om at saken prioriteres.

Det tas forbehold om ytterligere anførsler og bevis.

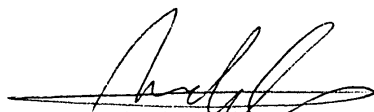
Det nedlegges slik

p å s t a n d:

1. Levanger kommune forbys å legge ned Levanger skole fra sommeren 2005 med grunnlag i kommunestyrets vedtak av 16. mars 2005.
2. Saksøkerne tilkjennes sakens omkostninger med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra forfall til betaling finner sted.

***

Kjæremål i 6 – seks – eksemplarer. Kopi er sendt Levanger kommune.

Anders Kjøren
advokatfullmektig